

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No2

2026

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, fevral.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukurimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	40
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
TEMIR YO'L YO'LLARINI TA'MIRLASH KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	46
Allabergenov Sherzod Maksudbayevich	
BANKLARNI TRANSFORMATSIYALASH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING XORIJ TAJRIBASI.....	51
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BUDJET OCHIQLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA QONUNCHILIK BAZASINING EVOLYUTSIYASI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI.....	55
Mamanov Alisher Umbarovich	
ENERGETIKA TARMOG'I KORXONALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'LLARI.....	60
Xamdamova Gavxar Absamatovna	
SMART UNIVERSITET MODELINING XALQARO TAJRIBASI VA UNI YANGI O'ZBEKISTON TA'LIM TIZIMIGA MOSLASHTIRISH MASALALARI.....	65
Saloxiddinova Sitora Baxodir qizi	
IJTIMOIIY OBYEKTLARDA QURILISH XIZMATLARINI MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY – ASOSIY TAMOIYILLARI.....	68
Gapparov Azim Qayumovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING ISHLAB CHIQRISH FAOLIYATIGA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI JORIY ETISH ORQALI RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH.....	72
Zaripov Shoxboz Alijon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING IQTISODIY VA IJTIMOIIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	75
Xolmatova Asila Menglimurod qizi	
РОЛЬ GREEN BONDS В МЕЖДУНАРОДНОЙ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ.....	81
Н.Т. Бекназарова	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK BOSHQARUV VA AUDIT.....	86
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
NORASMIY IQTISODIYOTNING MAVJUDLIGINING NAZARIY MASALALARI VA UNI ANIQLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI.....	93
Alimardonov G'ayratjon Nuraliyevich	
DIGITAL TWIN-BASED DECISION SUPPORT FOR COST OPTIMIZATION AND RISK MANAGEMENT IN INFRASTRUCTURE SYSTEMS.....	99
Nelyufar Umarovna Dadabayeva	
PAXTA BO'LAKCHASINING OG'MA TO'RLI YUZA SIRTI BO'YLAB HAVO OQIMI TA'SIRIDAGI HARAKATINING MATEMATIK MODEL I.....	108
Karimov Abdusamat	
АДАПТИВНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ К ВНЕШНИМ РИСКАМ И ГЕОЭКОНОМИЧЕСКИМ ТЕНДЕНЦИЯМ.....	115
Бабаджанов Шухрат Атахмович	
“TIBBIYOT BOZORINING UZLUKSIZ RIVOJLANISHI UCHUN MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH YONDASHUVLARI”.....	120
Abdumalikov Shoxjahon Jaloliddin o'g'li	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MEHNAT BOZORI RIVOJLANISHIDAGI ROLI VA BANDLIKKA TA'SIRI.....	124
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich	

XORAZM VILOYATIDA ETNOGRAFIK TURIZMNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MEXANIZMINING AHAMIYATI	129
Ro'zimatova Shaxlo Baltaboy qizi	
THE FEAR OF MISSING OUT (FOMO) EFFECT IN ADVERTISING AND ITS NEUROPSYCHOLOGICAL IMPACT ON IMPULSE BUYING	134
Negmatov Nodir Nozimovich	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT XIZMATINI TASHKIL ETISHNING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARI VA TENDENSIYALARI TAHLILI.....	139
Aytiyeva Sevara	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA O'ZBEKISTON UCHUN AHAMIYATI.....	149
Abdullayeva Matluba Nematovna, Nuriddinov Kamoliddin Faxriddin o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	155
Axmedov Sanjar Temur o'g'li	
POPULATION IMPACT ON CONSUMER CULTURE AND NATIONAL ECONOMIC GROWTH.....	160
Rustamov Sheroy Oblokulovich	
AVTOTRANSPORT KORXONALARINING IQTISODIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI VA ULARNI YAXSHILASHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	164
Laylo Akbarova, Komolov Adxam Dilshod o'g'li	
MODELING THE DIFFUSION OF DIGITAL BANKING ADOPTION IN UZBEKISTAN: EVIDENCE FROM TBC BANK USING THE BASS DIFFUSION MODEL AND A HYBRID REGRESSION APPROACH	169
Feruza Nabieva	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA EKOLOGIK XARAJATLARNI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH VA BAHOLASH	176
Rabbimov Elbek Abdulloyevich, G'afforov Ilhom Ilyosjonovich, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
O'ZBEKISTONNING YANGI BOZORLARGA CHIQUISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING INTEGRALLASHGAN MODELI.....	183
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-KONSEPTUAL ASOSLANISHI.....	188
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISH VA KREDIT RISKINI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	194
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
SANOAT KORXONALARI TUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI	198
Jabborov Elbek Erkin o'g'li	
SOLIQ STAVKALARINI TABAQALASHTIRISHNING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	202
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
MINTAQALAR IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI TAFOVUTLARNI KAMAYTIRISHNI TA'MINLASHDAGI XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	208
Egamov Temur Muzaffarovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLIYAVIY RAG'BATLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	213
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XIZMATLAR SOHASINING O'RNI VA OBYEKTIV ZARURLIGI.....	217
Achilova Firuza Kurbanovna	
INVESTITSIYALARNI JALB ETISH ORQALI MAXSUS IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	222
Ergashev Olim	

KICHIK BIZNES INNOVATSION FAOLIYATINING RIVOJLANISHIDAGI ASOSIY TENDENSIYALAR	227
<i>Amirov Zubaydulla Toir o'g'li</i>	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA YOSHLAR TADBIRKORLIGINING O'RNI VA AHAMIYATI	233
<i>Isakjanova Saboxat Muhamedovna</i>	
KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDA AKSIYADORLAR HUQUQLARINI HIMOYA QILISH MEXANIZMLARINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	238
<i>Xakimov Uchkun Xamitovich</i>	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MILLIY MAKROIQTISODIY SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	242
<i>Mardanov Ra'no Isakovna</i>	
XUSUSIY VA DAVLAT SHIFOXONALARI UCHUN RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINI QIYOSIY TAHLIL	246
<i>Yakubov Temur G'anibekovich</i>	
RAQAMLI SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA RESURS SAMARADORLIGI VA IQTISODIY NATIJADORLIK MODELI	250
<i>Ziyodullayev Qahramon</i>	
"MILLIY TURIZM SITUATSION-MONITORING MARKAZI" VA "YASHIL TUROPERATORLAR" FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI	254
<i>Toshev Akmal Salimovich</i>	
RISK-MENEJMENT VA MOLIYAVIY BARQARORLIK O'ZARO BOG'LIQLIGINING KONSEPTUAL MODELINI SHAKLLANTIRISH TAMOYILLARI	261
<i>Madaminov Bekzod Allayarovich</i>	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT: BAHOLASH METODOLOGIYASI, DINAMIKASI VA QISQARTIRISH ISTIQBOLLARI (1996 - 2026-YILLAR TAHLILI)	266
<i>Djumanova Rano Fayzullayevna</i>	
OLIY TA'LIM SIFATINI BAHOLASHDA MAJMUALI DIAGNOSTIK MODELNING AMAL QILISH XUSUSIYATLARI	272
<i>Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich</i>	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	278
<i>Vafiyev Raxim Xalimjonovich</i>	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	282
<i>Nigora Nurmatova</i>	
BANK SEKTORINING INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISHDAGI STRATEGIK O'RNI	287
<i>Abdumavlonov Abdumutal Abdumajid o'g'li</i>	
O'ZBEKISTON KORXONALARIDA UZOQ MUDDATLI MOLIYAVIY INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	291
<i>Allabergenova Nilufar Shermetovna</i>	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA TA'MINOTLI YIRIK KREDITLAR ASOSIDA QIMMATLI QOG'OZLAR CHIQRISH ORQALI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI	298
<i>Ahmedov Akbarali Sultonmurodovich</i>	
"MINTAQA SANOATI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI"	306
<i>Abdinazarov Xusan Shaymanovich</i>	
BUDJET TASHKILOTLARI FAOLIYATIDA MAJBURIYATLAR: MAZMUNI, TURLARI VA TARKIBI	309
<i>Jabbarova Charos Aminovna</i>	
ATROF-MUHIT VA EKOLOGIK IQTISODIYOT: TURIZM XIZMATLARI BOZORIDA RESURSLARDAN OQILONA FOYDALANISH VA UNING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	316
<i>Alikulov Samar Abdirashidovich</i>	
O'ZBEKISTON TURIZM INDUSTRIYASI RIVOJLANISHIDA FORSAYT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	322
<i>Turdibekov Xasan Ibragimovich</i>	
АНАЛИЗ ДЕБИТОРСКОЙ И КРЕДИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ ХОЗЯЙСТВУЮЩЕГО СУБЪЕКТА	329
<i>Камолова Феруза Кахрамоновна</i>	

TASHQI QARZNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI: QARZ BARQARORLIGINI BAHOLASH MODELLARI ASOSIDA O'ZBEKISTON MISOLIDA TAHLIL	333
<i>Oiloyorova Kumushoy Ahmad qizi, Tashmuxeimedova Yayra Atxamovna</i>	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLARNI TARTIBGA SOLISHNING TAHLILI	339
<i>Kudiyarov Kishibay Ramatullaevich</i>	
KORXONALAR FAOLIYATINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ TAJRIBASI	343
<i>Iminova Nargizaxon Akramovna</i>	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING TO'LOVGA QOBILİYATLILIGINI BOSHQARISHDA RISKLAR VA RISK-MENEJMENTNING O'RNI	350
<i>Xalikulova Shirin Utkir qizi</i>	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUXGALTERIYA HISOBI VA HISOBOTINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA KAMCHILIKLAR	354
<i>Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Xasanboyeva Muyassar Ubaydullayevna</i>	
XUSUSIY KORXONALARDA KADRLAR MENEJMENTI SAMARADORLIGINI OSHIRISH	358
<i>Alimova Dildora Damirovna</i>	
BANK TRANSFORMATSIYASI TUSHUNCHASI VA UNING MENEJMENTDAGI O'RNI	363
<i>Rajabov Oybek Panjievich</i>	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT SANOATIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	367
<i>Eshtemirova Anora Norboy qizi</i>	
BOZOR KONYUNKTURASIGA MOS PIYOZ YETISHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	371
<i>Sadikova Shohida Obidqul qizi</i>	
HUDUDLARDA MAISHIY XIZMATLAR SOHASINI KLASTERLASH VA RESURS SAMARADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	375
<i>Normurodova Zebo Eshmaxmatovna</i>	
XUSUSIY VA KORPORATIV TUZILMALARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI HAMDA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISH AMALIYOTI	380
<i>Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich</i>	
YIRIK VA KICHIK BIZNES O'RTASIDA KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	385
<i>Nasirova Kamola Alimovna</i>	
MOLIYAVIY HISOBOTLARNING QAROR QABUL QILISH JARAYONIDAGI IQTISODIY ROLI	394
<i>Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Yahyayeva Ra'no Raximovna</i>	
DIRECTIONS FOR IMPROVING INVESTMENT POLICY IN THE CONDITIONS OF DIGITAL ECONOMY (EXPERIENCE OF UZBEKISTAN)	400
<i>Khatamov Nurbek Achildiyevich, Sharifi Abdul Fatah</i>	
DAVLATNING FISKAL VA MONETAR SIYOSATI UYG'UNLIGINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH	405
<i>Uralov Shavkat Maxramovich</i>	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA BIZNES JARAYONLARINI AVTOMATLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	410
<i>Yusubov Muzaffar Alimbayevich</i>	
BANKLARDA RAQAMLASHTIRISH JARAYONINING MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASIGA TA'SIRI	414
<i>Ro'ziboyev Shuxrat Komilovich</i>	
BOJ-TARIF SIYOSATI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ILMIY-AMALIY YO'NALISHLAR	418
<i>Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li</i>	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHDA BOSHQARUV KADRLARINING KOMPETENSIYASI	424
<i>Mahsutaliyev Abdusalom Hasanovich</i>	

ZIYORAT TURIZMIDA DESTINATSIYA VA GEOAXBOROT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	433
Qosimov Jahongir Ro'ziboyevich, Suyunova Nilufar	
YEVROPA DAVLATLARIDAGI KORXONALARDA MOLIYAVIY REJALASHTIRISH AMALIYOTINING TAHLILI VA ULARDAN O'ZBEKISTON MOLIYA TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	440
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
TASHKILOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA LOYIHALARINI BOSHQARISH	446
Xasanov Odilxon Kaxxorovich	
O'ZBEKISTON TURIZM SANOATINING XALQARO RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH	450
Kobilova Shozoda Timurovna, Isxakova Sarvar Ayubovna	
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LABOR THEORY: EVOLUTION, CHALLENGES AND FUTURE PROSPECTS	456
Tukhliyev Bakhodir Adinaevich	
ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССА ПЕРВОГО ПРИМЕНЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ В СИСТЕМЕ УЧЕТА И ОТЧЕТНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	460
Астанов Зафар Муродуллаевич	
TA'LIM MUASSASALARIDA O'QITISH SIFATINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR PLATFORMALARINI YARATISH VA ULARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	466
To'xtamisheva Dilrabo Shermonovna	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI	472
Norboyev Sarvar Azodovich	
MINTAQAVIY RIVOJLANISHDA INVESTITSIYALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	476
Xatamova Manzura Ochilidiyevna, Safarov Botir Isaq o'g'li	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	482
To'rayeva Nafisa Odiljonovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISHNING PUL MUOMALASI BARQARORLIGIGA TA'SIRINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	487
Xazratkulov O'ktamjon Xikmatullayevich	
O'ZBEKISTONDA TAKSI XIZMATLARI BOZORIDA INSTITUSIONAL ISLOHOTLARNING IQTISODIY AHAMIYATI	491
Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o'g'li	
EKOLOGIK TANGLIK SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA YERLARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	497
Kudiyarov Aybek Alisherovich	
BANK LIKVIDLIGINI BOSHQARISHDA ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLAR	502
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO'YICHA SANOAT ISHLAB CHIQRISH TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH.....	509
Almardanova Farzona Tulkin qizi, Kasimov Azamat Abdulkarimovich	
QUYI AMUDARYO IQTISODIY MINTAQASI CHEGARABO'YI HUDUDLARINING TURISTIK IMKONIYATLARI.....	515
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	
SURXONDARYO VILOYATIDA ULGURJI SAVDO HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH.....	522
Turopova Sohiba Djumanazarovna	
MINTAQADA INNOVATSION USULDA BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	531
Davranov Odil Jumanazarovich	

ISHLAB CHIQRARISH XARAJATLARI VA MAHSULOT TANNARXINING BOSHQARUV TAHLILINI AMALGA OSHIRISH USULLARI	538
Xamidova S.Ya.	
STRATEGIES FOR INCREASING COMPETITIVENESS IN DEVELOPING EXPORT ACTIVITIES IN SMALL ENTERPRISES.....	544
Nasridinova Shokhida Taufikovna	
SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISHDA ILMIY-NAZARIY QARASHLAR	551
To'g'onov Ibroximxo'ja	
XUSUSIY TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY RESURSLARINI MUSTAHKAMLASHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI.....	555
Xolmatov Dilmurod Maxmudjonovich	
PENSIYA JAMG'ARMASI DAROMADLARI SHAKLLANISHI MASALALARI.....	562
Sherjonov Doniyor Saparbaevich	
EKSPORT VA VALYUTA OPERATSIYALARINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI.....	566
Sobirova Xilola Rustam qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA AHOLI JON BOSHIGA CHAKANA SAVDO AYLANMASI HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH.....	571
Qudratova Shahnoza Shuhrat qizi	
XO'JALIK JAMIYATLARIDA BOSHQARUV ORGANLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	579
Valijonov Akmaljon	
XIZMATLAR IQTISODIYOTI VA UNI RIVOJLANISHNING NAZARIY ASOSLARI	584
Abduxoliqova Farangiz Abduxoliq qizi	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT-LOGISTIKA TIZIMI: HOZIRGI HOLATI, MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	588
Kuvandikov Shuxrat Oblokulovich, Abduxalikova Komila Abduxalikovna	
ИНТЕГРАЦИЯ МЕТОДОВ КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (ABC) И ЦЕЛЕВОГО КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ (ТС) КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	595
Киличева Ф.Б.	
GAZ TARMOQLARINI MODERNIZATSIYA QILISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	601
Xamidov Xayriddin Faxritdinovich	
SOLIQ NAZORATI TIZIMI: IQTISODIY MOHIYATI, SHAKLLARI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	606
Donaboyev Dostonbek Xusan o'g'li	
УПРАВЛЕНИЕ ПРИБЫЛЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ФАКТОР РОСТА ЕГО ФИНАНСОВОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ	610
Агзамов Авазхон Талгатович, Алиева Сусанна Сейрановна	
NOBANK KREDIT TASHKIOTLARINING AKTIV OPERATSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	618
Sardor Karimov Boydulla o'g'li	
INVESTITSION JOZIBADORLIKNING IQTISODIY MOHIYATI VA INVESTITSIYA NAZARIYALARI INTEGRATSIYASI	624
Abdullayeva Nilufar Ruslanovna	
QURILISH KORXONALARINI KORPORATIV QIMMATLI QOG'OZLAR ORQALI MOLIYALASHTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBASI VA UNI QO'LLASH YO'NALISHLARI.....	630
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
OPEN BANKING AS A DRIVER OF FINANCIAL INNOVATION AND INCLUSION IN UZBEKISTAN'S BANKING SECTOR	637
Kuvatova Oliya Sheraliyevna, Asadbek Ergashov	
TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY SAMARADORLIGINI BOSHQARISH VOSITALARI	642
Sadikov Q.M.	

BOSHQARUV HISOBIDA NARX SHAKLLANISHINING NAZARIY JIHLTLARI (TOVAR BOZORIDA USTUN MAVQEGA EGA XO'JALIK SUBYEKTLARI MISOLIDA).....	646
Xaitmetov Elmurat Sidikmatovich	
ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ЭНЕРГОЁМКОСТИ ВВП НА ОСНОВЕ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИХ МОДЕЛЕЙ	652
Муслимова Ф.С., Хашимова Н.А.	
XALQARO LOYIHALARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI INTEGRATSIYA YETUKLIGI MODEL VA SAMARADORLIKNI BAHOLASH METODOLOGIYASI	659
Ne'matova Bonura Umid qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA ICHKI AUDITNING MOHIYATI, MAQSADI VA ASOSIY VAZIFALARI	664
Mamatqulov Avazbek Axmadaliyevich	
OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI FAOLIYATIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV ASOSIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH.....	674
Xusanova Gavhar	
MAHALLIY SHAROITDA SUV TEJOVCHI TEXNOLOGIYALARNI KO'P MEZONLI BAHOLASHNING IQTISODIY YO'NALTIRILGAN GIBRID MODEL VA UNING AMALIY QO'LLANILISHI.....	679
Mirzayeva Shaxnoza Mamat qizi	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA QUYOSH FOTOELEKTR STANSIYALARINING HOLATI VA O'RNATILGAN QUVVATLARINI TAHLIL QILISH	683
Maxamadiyev Farrux Mirazimovich, Baratov Laziz Suyun o'g'li	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUDJETDAN TASHQARI MABLAG'LARNING NAZORATINI TASHKIL QILISH.....	688
Dadaboyev Tulqinjon Yusupjonovich, Dadaboyev Abdurahmon Ne'matjon o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING IQTISODIY OMILLARI VA ZAMONAVIY AHAMIYATI	693
Yusubov Inomjon Ikrom o'g'li	
MOLIYAVIY RESURSLARNI BOSHQARISHNING NAZARIY-METODOLOGIK VA AMALIY JIHLTLARI	699
Narzulloyev Behruz Baxtiyor o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA RAQAMLI BANK XIZMATLARI AMALIYOTI TAHLILI	702
Kazakbayev S.B.	
BOG'DORCHILIK TARMOG'NI RIVOJLANTIRISHDA SUV TEJAMKOR TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH	705
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
MHXS ASOSIDA SUG'URTA KOMPANIYALARINING BUGALTERIYA HISOBI VA MOLIYAVIY TAHLILINI TAKOMILLASHTIRISH STRATEGIYALARI.....	709
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ XO'JALIGINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA DAVLATNING IMTIYOZLI MOLIYALASHTIRISH MYEXANIZMLARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH	718
Xolmatov Sanjarbek Xojimatovich	
MAHALLA TIZIMIDA INSON KAPITALIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA INKLYUZIV IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASH YO'NALISHLARI.....	724
Berkinov Bozorboy Berkinovich	
XALQARO TURIZM BOZORIDA MICE TURIZMINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH JARAYONLARINING NAZARIY ASOSLARI	728
Fayyoza Xalimova Nafasovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA MIJOZLARGA YO'NALTIRILGAN BIZNES JARAYONLARINI TRANSFORMATSIYA QILISH AMALIYOTI.....	733
A.M. Azimov	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA BANDLIKNI LEGALLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI	737
Xalimbetov Farxad Bagibekovich	

TIJORAT BANKLARINING BIZNES EKOTIZIMI MUAMMO VA YECHIMLAR.....	742
Shoymardonov Orziqul Jo'ra o'g'li	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI YALPI HUDUDIIY MAHSULOT XAJMIGA ASOSIY KAPITALGA KIRITILGAN INVESTISIYALARNING TA'SIRI	749
Sultanov Anvar Abdullaevich	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA QURILISH SANOATINING IQTISODIY HOLATI.....	754
Axmedova Sanobar Ikrom qizi, Davlatov Ahmadjon Anvarbek o'g'li	
DAVLAT XUSUSIY SHERIKCHILIK LOYIHALARIDA VUJUDGA KELADIGAN RISKLARGA QARSHI UZOQ MUDDATLI IQTISODIY STRATEGIYALAR	760
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
MODERN MODELS OF SALES LOGISTICS IN THE SERVICE SECTOR: MARKETING ASPECT AND AREAS FOR IMPROVEMENT	764
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
РОЛЬ ПЛАНИРОВАНИЯ И ПРОГНОЗИРОВАНИЯ В СИСТЕМЕ ОРГАНИЗАЦИИ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА.....	769
Ахмедова Азиза Тохировна, Зайналов Ж.Р.	
ВЫСШАЯ МАТЕМАТИКА КАК ОСНОВА ФИНАНСОВОГО МОДЕЛИРОВАНИЯ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВЕ.....	774
Айматова Фарида Хуразовна	
XORIJIY MOLIYAVIY RESURLAR VA ULARNING IQTISODIY O'SISH SIFATINI TA'MINLASHDAGI O'RNI	778
Xomidova Kamola G'olib qizi	

XORIJIY MOLIYAVIY RESURLAR VA ULARNING IQTISODIY O'SISH SIFATINI TA'MINLASHDAGI O'RNI

Xomidova Kamola G'olib qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti tayanch doktoranti

ORCID:0009-0006-9031-1073

Annotatsiya. Ushbu maqolada xorijiy moliyaviy resurslarning mamlakat iqtisodiy rivojlanishidagi ahamiyati hamda ularning iqtisodiy o'sish sifatiga ta'siri tahlil qilinadi. Tadqiqot doirasida to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar, tashqi qarzlar hamda xalqaro moliya institutlari tomonidan ajratiladigan mablag'larning iqtisodiy o'sishga ta'siri o'rganiladi. Shuningdek, xorijiy moliyaviy resurslarni jalb etish jarayonlari, ularning iqtisodiyot tarmoqlariga yo'naltirilishi va ushbu jarayonlar natijalari yoritib beriladi. Maqolada xorijiy moliyaviy resurslardan oqilona foydalanish iqtisodiy o'sishning barqarorligini ta'minlash hamda milliy iqtisodiyot rivojlanishini qo'llab-quvvatlashda muhim omil ekani ilmiy jihatdan asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: moliyaviy resurslar, xorijiy investitsiyalar, iqtisodiy o'sish, iqtisodiy o'sish sifati, investitsiya faolligi, texnologik yangilanish.

Abstract. This article analyzes the role of foreign financial resources in the economic development of a country and their impact on the quality of economic growth. The study examines the effects of foreign direct investment, external debt, and funds allocated by international financial institutions on economic growth. In addition, the processes of attracting foreign financial resources, their allocation across economic sectors, and the outcomes of these processes are discussed. The article provides a scientific justification that the rational use of foreign financial resources is a key factor in ensuring the sustainability of economic growth and supporting the development of the national economy.

Key words: financial resources, foreign investment, economic growth, quality of economic growth, investment activity, technological modernization.

Аннотация. В статье анализируется значение иностранных финансовых ресурсов в экономическом развитии страны, а также их влияние на качество экономического роста. В рамках исследования рассматривается воздействие прямых иностранных инвестиций, внешнего долга и средств, предоставляемых международными финансовыми институтами, на экономический рост. Кроме того, освещаются процессы привлечения иностранных финансовых ресурсов, их распределение по отраслям экономики и результаты данных процессов. В статье научно обосновывается, что рациональное использование иностранных финансовых ресурсов является важным фактором обеспечения устойчивости экономического роста и поддержки развития национальной экономики.

Ключевые слова: финансовые ресурсы, иностранные инвестиции, экономический рост, качество экономического роста, инвестиционная активность, технологическое обновление.

KIRISH

So'nggi yillarda iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash masalasida moliyaviy resurslar manbalarini kengaytirish muhim ustuvor vazifalardan biriga aylandi. Ichki moliyaviy imkoniyatlar yetarli bo'lmagan sharoitda xorijiy moliyaviy resurslardan foydalanish mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish uchun qo'shimcha imkoniyatlar yaratmoqda. Xususan, xorijdan jalb etilayotgan investitsiyalar va moliyaviy mablag'lar ishlab chiqarish hajmini oshirish bilan birga iqtisodiy jarayonlarning faollashuviga ham xizmat qilmoqda.

Shu bilan birga, xorijiy moliyaviy resurslarning iqtisodiy o'sishga ta'siri nafaqat miqdoriy ko'rsatkichlar, balki sifat omillari bilan ham chambarchas bog'liqdir. Jumladan, jalb etilayotgan mablag'larning qaysi tarmoqlarga yo'naltirilishi, ulardan foydalanish samaradorligi hamda boshqaruv mexanizmlarining takomillashuvi iqtisodiy rivojlanish natijalariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Amaliy tajriba shuni ko'rsatadiki, xorijiy moliyaviy resurslardan oqilona va maqsadli foydalanish iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash hamda uzoq muddatli iqtisodiy o'sishni ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF–158-son Farmoni¹ bilan tasdiqlangan “O'zbekiston – 2030” strategiyasi doirasida mamlakatning investitsion salohiyatini kengaytirish va xorijiy kapitalni faol jalb etish asosiy strategik vazifalar qatoriga kiritilgan. Mazkur hujjatda 250 milliard AQSh dollari miqdoridagi investitsiyalarni o'zlashtirish, jumladan 110 milliard AQSh dollari xorijiy investitsiyalarni hamda 30 milliard AQSh dollari miqdoridagi davlat-xususiy sheriklik loyihalarini amalga oshirish belgilangan. Shuningdek, hududlar kesimida investitsion reyting tizimini joriy etish va ularning investorlar uchun jozibadorligini oshirish orqali hududiy iqtisodiy rivojlanishni jadallashtirish ko'zda tutilgan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Xorijiy investitsiyalarning iqtisodiy o'sishga ta'siri masalasi iqtisodiy nazariya hamda amaliy tadqiqotlarda keng yoritilgan bo'lib, ko'plab olimlar ushbu ta'sirni nafaqat miqdoriy ko'rsatkichlar, balki uning sifat jihatlarini orqali ham baholaganlar. An'anaviy iqtisodiy yondashuvlarda investitsiyalar iqtisodiy o'sishni ta'minlovchi muhim omil sifatida e'tirof etilib, ularning ishlab chiqarish salohiyatini kengaytirish va iqtisodiy faollikni rag'batlantirishdagi roli alohida ta'kidlanadi.

Neoklassik iqtisodiy o'sish nazariyasi doirasida R. Solou tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda investitsiyalar kapital jamg'arilishining asosiy manbai sifatida iqtisodiy o'sishga hissa qo'shishi qayd etilgan. Shu bilan birga, uzoq muddatli va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashda texnologik taraqqiyot hal qiluvchi ahamiyatga ega ekani alohida ko'rsatib o'tilgan [2]. Mazkur yondashuv keyinchalik xorijiy investitsiyalar orqali ilg'or texnologiyalar, boshqaruv tajribasi hamda bilimlarning milliy iqtisodiyotga kirib kelishini iqtisodiy o'sish sifatini oshiruvchi muhim omil sifatida talqin qilishga ilmiy asos bo'lib xizmat qildi.

Xususan, Borensztein, De Gregorio va Lee o'z tadqiqotlarida xorijiy investitsiyalar iqtisodiy o'sishga nafaqat kapital oqimi orqali, balki ilg'or texnologiyalar va bilimlarning qabul qiluvchi mamlakatlarga transferi orqali ham ta'sir ko'rsatishini ilmiy asoslab berganlar [3]. Mualliflarning xulosalariga ko'ra, xorijiy investitsiyalarning samaradorligi inson kapitali darajasi yetarli bo'lgan mamlakatlarda yanada yuqori bo'ladi.

Mahmudov N. M.ning fikricha, xorijiy investitsiyalarning iqtisodiyotni rivojlantirishdagi ahamiyati yuqori baholanadi. Xorijiy investitsiyalar, avvalo, chetdan kapital oqimini ta'minlaydi. Ichki investitsiyalar asosan ichki kapital aylanishini faollashtirsa, xorijiy investitsiyalar mamlakat iqtisodiyotiga qo'shimcha moliyaviy resurslar kirib kelishini ta'minlaydi [4].

Bundan tashqari, professor D. G'ozibekovning xorijiy investitsiyalar to'g'risidagi nazariy qarashlarida quyidagi fikr ilgari suriladi: “Chet el investitsiyalari bir iqtisodiyot subyekti kapitalini boshqa iqtisodiyotga muayyan muddatga bog'lash bo'lib, ichki investitsiyalardan risklar ko'lami bilan farqlanadi, huquqiy sharoitlar va investitsiya muhitining o'zgarishi bilan tavsiflanadi hamda natijada mamlakatlar va mintaqalar bo'ylab kapital harakati yuz beradi” [5].

Shuningdek, iqtisod fanlari doktori N. Qo'ziyevaning ilmiy ishlarida xorijiy investitsiyalarning mohiyati quyidagicha izohlanadi: “Kelgusida foyda olish maqsadida kapitalni eksport qiluvchi xorijiy davlatlar, yuridik va jismoniy shaxslarning kapitalni qabul qiluvchi mamlakatlarga turli ko'rinishdagi boyliklar (ko'char va ko'chmas mulk, intellektual boyliklar va boshqalar) hamda ulardan olinadigan daromadlar (foyda, foizlar, dividendlar, litsenziya va komission mukofotlar, royalti, texnik ta'minot va boshqa to'lovlar)ni joylashtirishi xorijiy investitsiyalar sifatida talqin etiladi” [6].

Demak, xorijiy investitsiyalar iqtisodiy o'sishning nafaqat miqdoriy ko'rsatkichlarini oshirishga, balki uning sifat jihatlarini, jumladan innovatsion rivojlanish, raqobatbardoshlik, bandlik darajasi va moliyaviy barqarorlikni ta'minlashga ham xizmat qiluvchi muhim strategik omil hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda xorijiy moliyaviy resurslarning iqtisodiy o'sish sifatiga ta'sirini tahlil qilishda umumilmiy hamda iqtisodiy tadqiqot usullaridan kompleks tarzda foydalanildi. Tadqiqot jarayonida tahlil va umumlashtirish, taqqoslash, statistik tahlil hamda dinamik kuzatuv metodlari qo'llanilib, ularning natijalari asosida tegishli ilmiy xulosalar shakllantirildi.

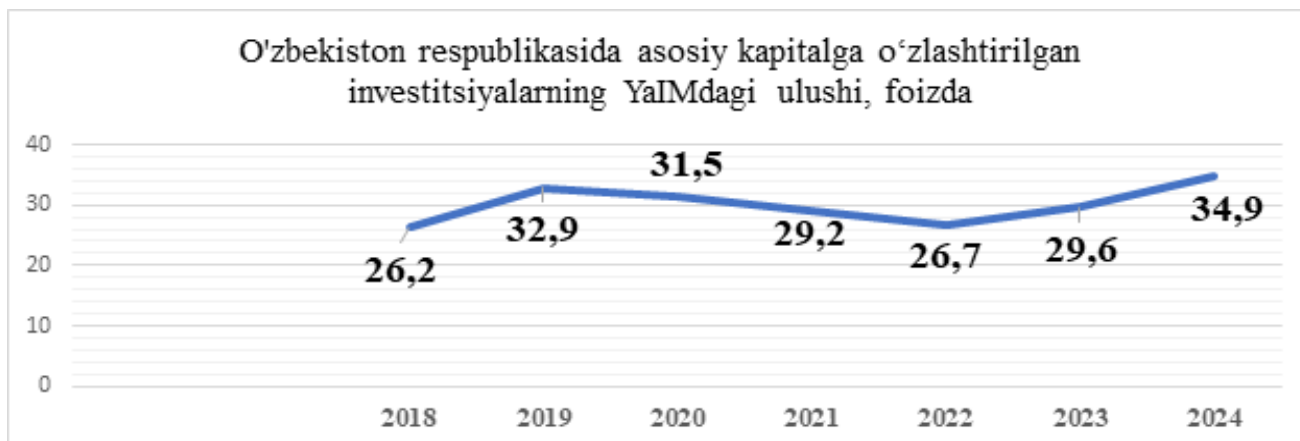
TAHLIL VA NATIJALAR

Investitsiyalarning yalpi ichki mahsulotga (YAIM) nisbatan yuqori ulushga ega bo'lishi davlat tomonidan infratuzilma, sanoat hamda ishlab chiqarish quvvatlarini rivojlantirishga ustuvor ahamiyat berilayotganini ko'rsatadi. Mazkur holat uzoq muddatli iqtisodiy o'sish uchun zarur bo'lgan moddiy-texnik bazaning

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “O'zbekiston – 2030” strategiyasi to'g'risidagi Farmoni. 11–09–2023. PF–158. <https://lex.uz/ru/docs/-6600413>

shakllanishiga, mehnat unumdorligining oshishiga hamda iqtisodiy o'sish sifatining yaxshilanishiga xizmat qiladi (1-diagramma).

Manba: www.stat.uz — Statistika agentligi ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Keltirilgan ma'lumotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, 2018–2024-yillar davomida asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalarning yalpi ichki mahsulot (YAIM)dagi ulushi o'zgaruvchan bo'lishiga qaramay, umumiy ijobiy tendensiyaga ega bo'lgan. Xususan, 2018-yilda ushbu ko'rsatkich 26,2 foizni tashkil etgan bo'lsa, 2019-yilda 32,9 foizgacha oshgan. Bu davrda investitsiya faolligining kuchaygani hamda iqtisodiy o'sishni jadallashtirishga qaratilgan siyosatning ijobiy samaralari kuzatiladi. 2020–2022-yillarda investitsiyalarning YAIMdagi ulushi nisbatan pasayib, 26,7 foizgacha tushgan. Mazkur holat global pandemiya sharoitida investitsiya jarayonlarining sekinlashuvi va tashqi iqtisodiy noaniqliklar bilan izohlanadi. 2023–2024-yillarda ko'rsatkichning yana o'sishi qayd etilib, 2024-yilda 34,9 foizga yetgani investitsiya faolligining tiklanayotganini hamda asosiy kapitalga yo'naltirilayotgan mablag'lar iqtisodiy rivojlanishda muhim rol o'ynayotganini ko'rsatadi. Ayniqsa, 2024-yilda erishilgan eng yuqori ko'rsatkich iqtisodiy o'sishning investitsiyaviy omillarga tayanayotganini tasdiqlaydi.

Shu bilan birga, asosiy kapitalga kiritilayotgan investitsiyalar tarkibida xorijiy investitsiyalarning ulushi alohida ahamiyat kasb etadi, chunki ular nafaqat moliyaviy resurslar oqimini kengaytiradi, balki ilg'or texnologiyalar, boshqaruv tajribasi hamda xalqaro bozorlar bilan integratsiyani ta'minlashga xizmat qiladi.

Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligining 2025-yil yakunlari bo'yicha e'lon qilingan ma'lumotlariga ko'ra [7], 2025-yilda jami 43,1 milliard AQSh dollari miqdorida xorijiy investitsiyalar o'zlashtirilgan bo'lib, bu yillik rejaning 124 foizini tashkil etadi. Jumladan, 38,2 milliard AQSh dollari miqdoridagi to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar hamda xalqaro moliya institutlari va xorijiy hukumat moliya tashkilotlaridan jalb qilingan 4,9 milliard AQSh dollari mablag'lar o'zlashtirilgan.

Asosiy investitsiya kiritgan mamlakatlar qatoriga Xitoy (15,5 milliard AQSh dollari), Rossiya, Turkiya, Saudiya Arabistoni va Birlashgan Arab Amirliklari kiradi.

Shuningdek, 76 ta tuman va shaharda 100 million AQSh dollaridan ortiq xorijiy investitsiyalar o'zlashtirilib, jumladan, 27 ta tuman va shaharda 200 million AQSh dollaridan ortiq investitsiyalar amalga oshirilgan. Olmaliq kon-metallurgiya kombinati (KMK)ning "Yoshlik–1" hamda Navoiy KMKning "Muruntov" loyihalari kabi tog'-kon sanoati, metallurgiya, kimyo, farmatsevtika, to'qimachilik va akkumulyator ishlab chiqarish sohaslarida yirik loyihalar amalga oshirilib, natijada minglab yangi ish o'rinlari yaratildi.

Mintaqaviy investitsiya dasturi doirasida umumiy qiymati 12,6 milliard AQSh dollariga teng bo'lgan 9 868 ta investitsiya loyihasi foydalanishga topshirildi. Natijada 288,6 ming yangi ish o'rni yaratildi.

Xalqaro moliya institutlari va xorijiy hukumat moliya tashkilotlari ishtirokida 2025-yilda umumiy qiymati 19,4 milliard AQSh dollariga teng 119 ta loyiha amalga oshirildi. Yil yakuniga kelib, 4,7 milliard AQSh dollari (yillik maqsadning 89 foizi) o'zlashtirildi.

Moliyalashtirishning asosiy yo'nalishlari energetika, transport infratuzilmasi, suv xo'jaligi, kommunal xizmatlar hamda sog'liqni saqlash sohaslarini qamrab oldi. Ushbu loyihalar doirasida yo'llar, suv ta'minoti tarmoqlari, gidroenergetika va issiqlik elektr stansiyalari, elektr uzatish liniyalari hamda 1 000 ta zamonaviy avtobus kabi yirik infratuzilma obyektlari foydalanishga topshirildi.

Keltirilgan ma'lumotlar tahliliga ko'ra, 2025-yilda O'zbekiston iqtisodiyotiga jalb etilgan xorijiy investitsiyalar hajmi sezilarli darajada oshib, yangi ishlab chiqarish quvvatlarining yaratilishiga xizmat qildi. Xalqaro moliya institutlari va xorijiy hukumat moliya tashkilotlari hisobidan jalb etilgan mablag'larning asosan infratuzilma va ijtimoiy ahamiyatga ega sohalarga yo'naltirilgani iqtisodiy o'sishning barqarorligi hamda hududiy rivojlanishga ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Energetika, transport, suv xo'jaligi, kommunal xizmatlar va sog'liqni saqlash sohaslarida

amalga oshirilgan loyihalar mamlakatning ishlab chiqarish va ijtimoiy infratuzilmasini modernizatsiya qilishga xizmat qildi.

Umuman olganda, 2025-yilda xorijiy investitsiyalarni jalb etish va o'zlashtirish bo'yicha erishilgan natijalar O'zbekiston iqtisodiyotida miqdoriy o'sish bilan birga sifat jihatidan ham ijobiy siljishlar yuz berayotganini ko'rsatadi. Bu esa xorijiy moliyaviy resurslardan samarali foydalanish orqali iqtisodiy o'sish sifatini oshirish mumkinligini tasdiqlaydi.

Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra [8], 2025-yil 1-avgust holatiga respublikada xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi 16 609 ta korxonalar faoliyat yuritmoqda. Shundan 4 094 tasi qo'shma korxonalar, 12 515 tasi esa xorijiy korxonalar hisoblanadi. Sektorlar bo'yicha tahlil natijalariga ko'ra, eng katta ulush 35,9 foiz bilan savdo sektoriga to'g'ri keladi. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha esa ushbu korxonalar quyidagicha taqsimlanadi (1-jadval):

1-jadval. Xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarining faoliyat sohalari bo'yicha taqsimoti (2025-yil, 1-avgust holatiga ko'ra)

№	Faoliyat sohasi	Korxonalar soni (ta)
1	Savdo sohasida	5 960
2	Sanoat sohasida	3 449
3	Qurilish sohasida	1 248
4	Axborot va kommunikatsiya sohasida	1 220
5	Turar joy va ovqatlanish xizmatlari sohasida	704
6	Tashish va saqlash sohasida	551
7	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi sohasida	404
8	Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida	197

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar son jihatidan sezilarli bo'lishiga qaramay, ularning tarmoqlar bo'yicha taqsimoti asosan savdo va xizmatlar sektoriga to'g'ri kelmoqda. Shu bilan birga, yuqori qo'shilgan qiymat yaratuvchi sanoat, innovatsiya va ijtimoiy sohalarda xorijiy investitsiyalar ulushining nisbatan pastligi ushbu yo'nalishlarda investitsiya salohiyatini yanada kengaytirish imkoniyatlari mavjudligini ko'rsatadi. Shu bois, xorijiy moliyaviy resurslarni jalb etishda ularning faqat miqdoriy hajmiga emas, balki iqtisodiy o'sish sifati va barqarorligiga qo'shadigan hissasiga ustuvor ahamiyat berish maqsadga muvofiqdir.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xorijiy investitsiyalarning ishlab chiqarish sohasiga yo'naltirilishi iqtisodiy o'sishni nafaqat miqdoriy jihatdan, balki sifat jihatidan ham yaxshilashda muhim omil hisoblanadi. Chunki to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar real sektorni rivojlantirish orqali ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish bilan birga, texnologik yangilanish va tarkibiy o'zgarishlarni jadallashtiradi.

Shu jihatdan, xorijiy investitsiyalarning ishlab chiqarishga yo'naltirilishi iqtisodiy o'sish sur'atlarini oshirish bilangina cheklanib qolmasdan, uning sifat ko'rsatkichlari — bandlik darajasi, mehnat unumdorligi, texnologik rivojlanish va eksport salohiyatini kompleks tarzda yaxshilashga xizmat qiladi.

Yuqoridagi xulosalardan kelib chiqib, xorijiy investitsiyalarning iqtisodiy o'sish sifatiga ta'sirini yanada kuchaytirish maqsadida quyidagi takliflarni ilgari surish maqsadga muvofiq deb hisoblanadi:

Xorijiy investitsiyalarni yuqori qo'shilgan qiymatga ega ishlab chiqarish tarmoqlariga yo'naltirishni kengaytirish, xususan, sanoatni chuqur qayta ishlash hamda innovatsion sohalarni ustuvor rivojlantirish.

Xorijiy investitsiyalar samaradorligini baholash tizimini takomillashtirish, bunda investitsiya loyihalarining iqtisodiy o'sish sifati, bandlik va texnologik rivojlanishga ta'sirini aks ettiruvchi indikatorlardan foydalanish.

Xalqaro moliya institutlari bilan hamkorlikni chuqurlashtirish, ularning moliyaviy resurslarini asosan energetika samaradorligi, "yashil iqtisodiyot" va infratuzilma loyihalariga yo'naltirish orqali uzoq muddatli barqaror rivojlanishni ta'minlash.

Mahalliy kadrlar salohiyatini oshirish va texnologiya transferini rag'batlantirish, xorijiy investitsiya loyihalari doirasida malakali mutaxassislar tayyorlash hamda bilim almashinuvi mexanizmlarini kengaytirish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risidagi Farmon. 11–09–2023, PF–158. <https://lex.uz/ru/docs/-6600413>
2. Solow, R. M. (1956). A Contribution to the Theory of Economic Growth. Quarterly Journal of Economics, 70(1), 65–94.
3. Borensztein, E., De Gregorio, J., & Lee, J.-W. (1998). How Does Foreign Direct Investment Affect Economic Growth? Journal of International Economics, 45(1), 115–135.
4. Mahmudov, N. M., Avazov, M. R. Milliy iqtisodiyotda xorijiy investitsiyalardan samarali foydalanish yo'llari // "Zamonaviy korporativ boshqaruv: muammo va yechimlar" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari to'plami. — Toshkent: "Fan va texnologiya", 2020. — 51-b.
5. G'ozibekov, D. G'. Investitsiyalarni moliyalashtirish masalalari. — Toshkent: "Moliya", 2003. — 45 b.
6. Qo'ziyeva, N. R. Xorijiy investitsiya ishtirokidagi korxonalar faoliyatini rag'batlantirishning moliya-kredit mexanizmini takomillashtirish yo'nalishlari: iqtisod fanlari doktori ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya avtoreferati. — Toshkent: BMA, 2008. — 11 b.
7. Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi rasmiy sayti: <https://gov.uz/en/miit>
8. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi rasmiy sayti: <https://stat.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>